

UNIVERSITY FUND
WAGENINGEN

Jaarverslag 2023

creating a difference together

Inhoud

Voorwoord 3
 Feiten en cijfers 4

TALENT

Studenten zetten afval om in eiwit 6
 Dit steunden onze Vrienden in 2023 8
 Wageningen Ambassadors steunen Youth Food Lab 10

Jaarrekening 22
 Fondsen op naam 24
 Onze pijlers 26
 Bestuur en team 27
 Ons manifest 28

ONDERZOEK

Catch Welfare Platform: Samen werken aan vissenwelzijn 12
 Onderzoeksverhalen 16

ONDERNEMERSCHAP

Van onderzoeken naar ondernemen 18

Colofon

Auteurs: Sacha Tijmstra, Lies Boelrijk, Tanja Speek, René Didde
Afbeeldingen: António Valente (voorkant), Diana Kuiken (p. 3), Guy Ackermans (p. 6, 9, 20, 21, 27), Art van Grondelle (p. 8), Hanna Haring (p. 16), Freepik (p.17), Gijs van Ouwerkerk (p. 19)
Vormgeving: Paulien van Hemmen, Pien Grafisch Gezien

©University Fund Wageningen 2024
 www.universityfundwageningen.nl

Beste Universiteit in Nederland

Wageningen University & Research (WUR) is voor de 19e keer op rij gekozen als de beste Universiteit in Nederland, scoort hoog in diverse Internationale Academische rankings, op gebied van voedselsystemen, duurzame landbouw en bosbeheer, plant- en dier- en omgevingswetenschappen.

Met 13.000 studenten, 2.500 Phd-ers en 7.500 onderzoekers en medewerkers werkt WUR elke dag aan het vinden van antwoorden op belangrijke maatschappelijke en urgente vraagstukken zoals klimaatverandering, gezond leven, verlies van biodiversiteit, voedselzekerheid en voedselverspilling; urgente uitdagingen waar geen eendimensionale oplossingen voor zijn.

University Fund Wageningen is de onafhankelijke steunstichting van WUR en werkt aan het verbinden van alumni, donateurs, familie- en vermogensfondsen en andere mogelijke gevers aan Wageningen. Zonder de financiële steun van al onze donateurs en filantropische partners zou WUR minder goed in staat zijn om oplossingen te vinden via fundamenteel en toegepast onderzoek, talenten van studenten onbenut laten

en kansen om innovaties die kunnen leiden tot startups en spin-offs laten liggen. Filantropie en dus de steun van onze donateurs is belangrijk en zal belangrijker worden om de impact van Wageningen te vergroten en te versnellen, mede omdat overheidssubsidies teruglopen.

University Fund Wageningen heeft in 2023 € 6,7 miljoen aan donaties ontvangen. Hiermee kunnen we impactvol onderzoek mogelijk maken, studiebeurzen verstrekken aan studenten uit minder welvarende landen, talentvolle studenten en onderzoekers ondersteunen, extracurriculair onderwijs zoals studentcompetities mogelijk maken en innovaties onder studentondernemers verder brengen.

In 2023 liepen er 21 onderzoeksprojecten binnen WUR dankzij giften,

studeerden 32 studenten dankzij een gedeeltelijke of een gehele studiebeurs in Wageningen en zijn 118 studenten, jonge onderzoekers en alumni beloond met prijzen en stipendia om hun talenten verder te ontwikkelen.

In dit jaarverslag belichten wij een aantal van de onderzoeksprojecten en verhalen van studenten, jonge onderzoekers en ondernemers die een verschil kunnen maken in de wereld. Deze verhalen en activiteiten kunnen wij niet vertellen zonder de royale steun van onze donateurs aan de missie van Wageningen. Daarom wil ik alle donateurs namens de WUR-studenten, -onderzoekers en jonge WUR-ondernemers heel hartelijk bedanken. Ik wens u veel leesplezier!

Lies Boelrijk,
 Directeur University Fund Wageningen

Wat zeggen de cijfers?

INKOMSTEN UIT FONDSENWERVING

FONDSENWERVING

VRIJWILLIGERS

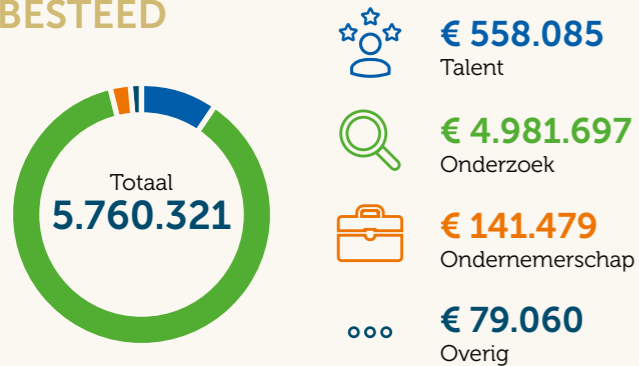
ONLINE

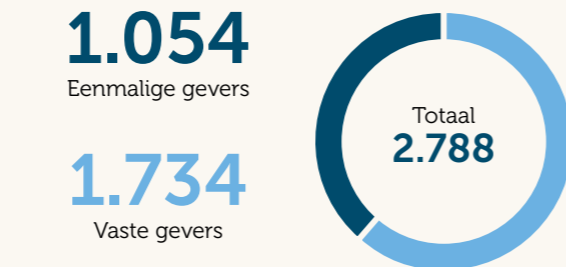
ACTIVITEITEN

BESTEED

DONATEURS

Studenten zetten afval om in eiwit

Een groep Wageningse studenten won in 2023 de internationale studentenwedstrijd Rethink Waste met hun idee om van reststromen hoogwaardig eiwitpoeder te maken. Vier van hen richten nu een bedrijf op om hun ideeën in de praktijk te brengen. 'Fermentatie is een geweldige manier om afval om te zetten in voedsel voor mensen.'

'Het rook als een scheet', zegt masterstudent Sustainable Business & Innovation Tim Bongers. Hij bedoelt de gefermenteerde kool die Marisol Calderon onder zijn neus duwde toen ze nog maar net samenwerkten voor een studentenwedstrijd. Haar kamer staat vol met potten waarin van alles fermenteert. 'De wedstrijdteamgenoten reageerden wat bezorgd toen ze dat zagen', lacht Calderon, masterstudent

Food Technology. 'Maar het is heerlijk. Fermentatie is magie, en micro-organismen zijn de tovenaars.'

Eind 2022 vormden Bongers en Cameron met vier andere studenten een team voor de Rethink Waste Challenge. In deze internationale studentenwedstrijd ging het om het beste businessplan of prototype om een afvalstroom te transformeren in een

waardevol product. Aan de wedstrijd deden meer dan 190 studenten mee van 72 universiteiten uit 33 landen. Wat begon met een stapeltje post-its met vage ideeën en ruiken aan gefermenteerde kool, eindigde in juni als het winnende team Afterlife met het beste businessplan voor een economisch rendabel product uit afval.

Tijdens de challenge kregen de studenten van verschillende kanten hulp. Teamlid Tijmen Visser: 'Er waren bijeenkomsten om te leren hoe je bijvoorbeeld goed kunt brainstormen. Verder kon je bedrijven benaderen als je vragen had. Wij hebben bijvoorbeeld waardevolle gesprekken gevoerd met afval- en recyclingbedrijf Renewi, en van marketingbedrijf CJ leerden we over intellectueel eigendom.'

Aardappelschillen en bietenpulp

Het idee dat de studenten uitwerkten is gebaseerd op fermentatie: een schimmel zet landbouwafval en

"Een geweldige manier om afval om te zetten van een maatschappelijk probleem naar voedsel voor mensen"

resten uit de voedingsindustrie om in een eiwitrijke grondstof voor voedingsmiddelen. Bongers: 'Aardappelschillen en bietenpulp bijvoorbeeld zitten vol cellulose, zetmeel en andere suikers. Schimmels kunnen heel goed groeien op die vezelige resten. Echt een geweldige manier om afval om te zetten van een maatschappelijk probleem naar voedsel

voor mensen.' Alleen al de Nederlandse suikerindustrie houdt jaarlijks ongeveer een miljoen ton suikerbietenpulp over. Een klein deel daarvan wordt veevoer, maar het grootste deel wordt verwerkt tot biogas. 'Dat zijn allebei laagwaardigere producten dan wat wij willen maken.'

Visser: 'De schimmels kunnen uit de reststromen eiwitten maken met evenveel voedingswaarde als eiwitten

Vrienden van University Fund Wageningen maken jaarlijks de WUR Student Challenges mede mogelijk. Dit zijn internationale, extracurriculaire wedstrijden waarbij studententeams in een half jaar oplossingen bedenken voor een belangrijk vraagstuk. Deze bijzondere manier van leren leidt tot echte innovatieve oplossingen voor belangrijke vraagstukken. Maar minstens net zo belangrijk: onze donateurs maken een groot verschil in de levens van studenten, voor wie deelname aan de challenge een belangrijke ervaring voor hun loopbaan is. Ook Vriend worden? [universiteitsfondswageningen.nl/wordvriend](https://www.universityfundwageningen.nl/wordvriend)

"Het heeft geen bijmaak en het maken ervan kost minder landoppervlak en water dan bijvoorbeeld soja verbouwen"

uit vlees en zuivel. Plantaardige eiwitten uit bijvoorbeeld soja zijn wat minder hoogwaardig. Voor veganisten is dit daarom echt heel waardevol. Je kunt het eiwitproduct als een schepje bloem in een eiwitshake gooien, maar de industrie kan het ook verwerken in vleesvervangers.' Bongers: 'Het heeft geen bijmaak en het maken ervan kost minder landoppervlak en water dan bijvoorbeeld soja verbouwen.'

Opschalen

Naast het prijzengeld van zesduizend euro, bedoeld om het idee verder uit te werken, kreeg het team de publieksprijs en een geldprijs van challenge-partner Fuji Oil, dat werkt aan plantaardige ingrediënten voor de voedselindustrie. In oktober won Afterlife ook de 4 TU Impact Challenge van de technische universiteiten. Binnenkort gaat het team van hun prijzengeld het lab in voor de eerste experimenten. 'We zoeken nog fondsen om daarna verder te gaan en we willen graag een expertpanel instellen.'

Dit steunden onze Vrienden in 2023

Lukman studeert in Wageningen dankzij studiebeurs

Tijdens zijn Master Plant Biotechnology leert de Nigeriaanse Lukman Abdulroheem over de rol van genetica bij plantenziekten. Dankzij een studiebeurs van het Anne van den Ban Fonds kan Lukman zijn passie volgen om bij te dragen aan global food security. "Een van de grootste problemen waarmee Nigeria wordt geconfronteerd op het gebied van de voedselproductie is ziekte van gewassen. Ik wil een gerenommeerd onderzoeker worden en een betekenisvolle bijdrage leveren aan het oplossen van voedseltekorten door

plantenziekten te voorkomen. Wat mijn bijdrage ook zal zijn, ik weet dat ik met uitstekende onderzoeksvaardigheden naar Nigeria terugkeer."

Lukman is alle donateurs zeer dankbaar voor hun bijdrage aan zijn studiebeurs. "Jullie geven hoop aan mensen die dromen hebben die groter zijn dan ze zich kunnen voorstellen. Ik zal op de best mogelijke manier teruggeven."

universityfund-wageningen.nl/ban

Het WURth-while programma voor vluchteling-studenten

Het WURth-while programma van WUR is in 2017 opgestart voor vluchtelingstudenten met een academische achtergrond, die momenteel wachten op een legale status of minder dan 2 jaar geleden een (tijdelijke) verblijfsvergunning hebben gekregen. WURth-while biedt vluchtelingen de mogelijkheid om deel te nemen aan verschillende vakken die door WUR worden aangeboden. Anno november 2023 heeft WURth-while meer dan 200 vluchtelingstudenten uit minstens 27 verschillende landen geholpen. Deelnemer: "Naast de vriendelijke, verwelkomende en continue steun, gaf de deelname aan het programma mij de technische kennis die ik nodig had om een baan in Nederland te vinden."

wur.eu/wurthwhile

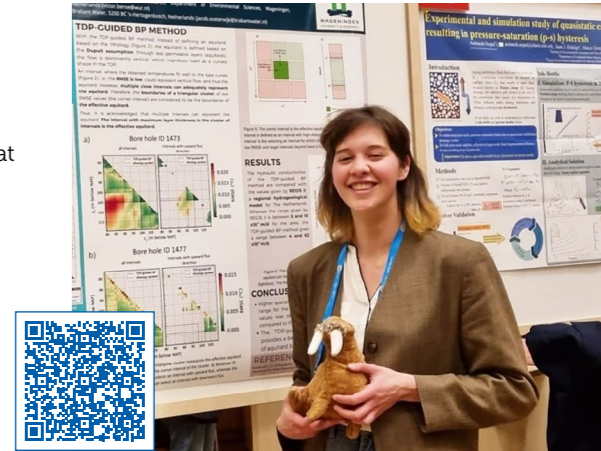

Presenteren op congres dankzij Student Conference Grant

Luka Nie kreeg de kans om haar werk over thermische profilering op het gebied van hydrogeologie te presenteren en haar kennis binnen dit vakgebied te verbreden op de conferentie van de European Geophysical Union. Ze was een van de 15 studenten, die een congres kon bezoeken met steun van de Student Conference Grant. "Tijdens het congres ontmoette ik mensen met vergelijkbare onderwerpen en interesses, met wie ik contact heb uitgewisseld. Ik ben erg

dankbaar voor deze grant en hoop dat anderen dezelfde kans krijgen om een wetenschappelijke conferentie mee te maken." De Student Conference Grant stelt MSc studenten van de WUR in staat om een presentatie te geven over hun scriptie of stage op een nationale of internationale conferentie. Studenten kunnen tot 50% van hun reis- en verblijfkosten en 100% van hun conferentiekosten vergoed krijgen.

universityfundwageningen.nl/scg

Thesis & Research Awards

Vier schrijvers van uitstekende MSc scripties wonnen in juni 2023 de Thesis Award. Dana Verhoeven werd overall-winnaar met haar scriptie over lichtvangmechanismen tijdens fotosynthese in de bladeren van planten. Ze publiceerde haar bevindingen in een wetenschappelijk tijdschrift en doorbrak ook nog een geaccepteerd dogma in de plantfysiologie. De Research Award ging in 2023 naar Balwina Koopal, die de prijs kreeg voor haar duiding van de

functie en werking van het zogenoemde SPARTA-systeem, een enzymcomplex dat infecties opspoot en tegenhoudt in bacteriën. Bijzonder is dat ze ook aantoonde hoe het enzymcomplex gebruikt zou kunnen worden in tests die geschikt zijn om bijvoorbeeld infecties in mensen te detecteren.

universityfund-wageningen.nl/prijzen

Capita Selecta vak Food Forestry

Onze Vrienden maakten dit jaar het capita selecta vak Food Forestry mogelijk. Tijdens het vak volgden studenten wekelijkse colleges van verschillende sprekers over ecologische, sociaal-politieke en economische aspecten van voedselbosbouw. Ook hadden ze praktijklessen in het voedselbos in Droevendaal, gingen ze op twee weekendexcursies en moesten ze zelf een voedselbos ontwerpen. Studenten waren zeer positief over het vak. Ze leerden er kritisch te denken over de verschillende visies in dit jonge vakgebied. Het vak is een waardevolle eerste stap richting het creëren van WUR-onderwijs over voedselbosbouw, waar zeer veel vraag naar is vanuit studenten.

Wageningen Ambassadors steunen Youth Food Lab

Kunnen schadelijke invasieve planten worden verwijderd uit wetlands om te worden gebruikt als biopesticiden? Dit is slechts een van de vele innovatieve ideeën van het Youth Food Lab. De Wageningen Ambassadors steunen het Youth Food Lab met een donatie van €25.000 en persoonlijk mentorschap van Ambassador Jan Karel Mak.

'Er is een meer in de Kathmandu-vallei, waar ik woon, dat elke dag werd aangetast door afval en sediment afkomstig van bouwwerkzaamheden', zegt Manoj Mali, een student Urban Studies uit Nepal. Hij wist dat er iets moest gebeuren: 'Als we niets doen,

zijn we het moerasland misschien kwijt.'

Van schadelijke plant tot nuttig biopesticide

Manoj begon een schoonmaakactie, waarbij hij samen met anderen afval

Over het Youth Food Lab

Het Youth Food Lab is een incubatorprogramma georganiseerd door WUR, World Food Forum/FAO (WFF) en de International Association of Students in Agricultural and Related Sciences (IAAS). Het doel van het programma is om jonge mensen in staat te stellen voedselsystemen wereldwijd duurzamer te maken door middel van innovatieve ideeën. Met mentorschap van ervaren professionals uit de sector, tweewekelijkse masterclasses en persoonlijke begeleiding konden de leden van het Youth Food Lab de nodige vaardigheden ontwikkelen om hun ideeën uit te werken en deze te pitchen op het wereldwijde WFF-podium. wur.eu/youthfoodlab

en watersla uit het meer haalde. Deze invasieve plantensoort had het meer overwoekerd en de inheemse waterlotusplant verdrongen. In plaats van de plant weg te gooien en veel afval te creëren, wilde Manoj's team de watersla hergebruiken in de plaatselijke

landbouw. Manoj: 'Boeren gebruiken verschillende combinaties van planten, water en koeienurine als biopesticiden. Wij voegden de watersla toe aan de combinatie, die zowel als pesticide als meststof werkt.'

Youth Food Lab

De nature-based solution van het team 'Wetlands for Nepal' ging helemaal naar Rome, waar de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) het World Food Forum organiseerde. Op dit evenement

Over de Wageningen Ambassadors

De Wageningen Ambassadors zijn alumni van Wageningen University & Research (WUR) en stuk voor stuk kopstukken uit het bedrijfsleven, de overheid en de non-profit sector, die Wageningen een warm hart toedragen. Met de inzet van hun netwerk, ervaring en financiële middelen willen zij een brug slaan tussen WUR en de samenleving. Ze steunen onder andere verschillende activiteiten voor studenten en jonge ondernemers, zoals het Youth Food Lab.

universityfundwageningen.nl/ambassadors

"Ik ben echt dankbaar voor deze geweldige kans. Ik heb veel nieuwe connecties gemaakt"

toonde WUR de resultaten van het onlangs opgezet Youth Food Lab incubatorprogramma. Tien teams van over de hele wereld presenteerden hun projecten aan de aanwezigen en kregen de kans om in contact te komen met investeerders en belanghebbenden in wereldwijde voedselsystemen. Manoj: 'Ik ben echt dankbaar voor deze geweldige kans. Ik heb veel nieuwe connecties gemaakt.' Zijn team won ook een Youth Seed Award, waarmee

ze laboratoriumtests kunnen doen met hun bestrijdingsmiddel.

Impact maken

Manoj en zijn teamgenoten leerden het Youth Food Lab kennen via de Nature-Based Solutions Challenge, een studentenwedstrijd georganiseerd door WUR Student Challenges. Hun deelname aan beide evenementen heeft duidelijk vruchten afgeworpen, concludeert Manoj: 'Toen we begonnen, hadden we geen cent. Nu hebben we steun van de WUR, de British Council in Nepal, het Youth Food Lab en vele anderen. Slechts één actie kan veel impact hebben in de samenleving.'

Bekijk hier de vlog over het initiatief van Wetlands for Nepal

Catch Welfare Platform: Samen werken aan vissenwelzijn

Voor het eerst overleggen visindustrie, handel, kennisinstellingen en ngo's uit de hele wereld met elkaar over verbetering van het welzijn van gevangen vis. Het Catch Welfare Platform moet leiden tot praktische oplossingen voor vermindering van stress en schade aan vangst en bijvangst.

Tekst: René Didde. Dit artikel is eerder verschenen in Wageningen World 1/2024.

Natuurlijk hebben vissen ook gevoel. Hans van de Vis, onderzoeker dierenwelzijn van Wageningen Livestock Research is daar duidelijk over. 'Uit neurofysiologisch onderzoek en gedragsstudies is gebleken dat vissen gevoel hebben en met elkaar communiceren', zegt hij. 'Het verschilt van soort tot soort, dus is het moeilijk om iets algemeen over gevoel te zeggen, want er zijn 36 duizend vissoorten bekend.'

Aandacht voor het welzijn van vissen is een blijvend issue, constateert hij. 'Ook supermarkten dringen er inmiddels op aan dat de stress en verwondingen bij de vangst en de bijvangst worden verminderd.' Om daaraan bij te dragen bestaat sinds november 2023 mede op Van de Vis' initiatief het Catch Welfare Platform. Dit platform, gedragen door

WUR en de Noorse kennisinstellingen Institute of Marine Research en Nofima-instituut, wil het welzijn van gevangen vissen bevorderen met praktische oplossingen voor de vangst en de verwerking aan boord.

In dit platform overleggen visindustrie, handel en retail, kennisinstellingen en

---

"Verbeteringen waarbij het welzijn van de gevangen dieren en een efficiëntere bedrijfsvoering hand in hand gaan"

---

ngo's voor het eerst met elkaar, om te komen tot verbeteringen waarbij het

welzijn van de gevangen dieren en een efficiëntere bedrijfsvoering hand in hand gaan.

Eind vorig jaar, bij de kick-off conferentie in Bergen, Noorwegen, was er met 121 deelnemers meteen al grote belangstelling voor het initiatief. Van de Vis was verrast dat zich direct meer dan zestig vertegenwoordigers van de visindustrie meldden, zowel visserijbedrijven, trawlers, verwerkers en hun brancheorganisaties. Deelnemers kwamen uit zeventien landen en vijf continenten.

Beschadigd

Wat zijn de belangrijkste welzijnsissues? 'Vissen worden in grote hoeveelheden aan boord gebracht', zegt de onderzoeker. 'Veel vissen raken hierdoor beschadigd. Ook veel bijvangst die

later terug in zee gaat, ondervindt dan schade.' Een van de mogelijke verbeteringen zit hem in het gebruikte net. 'Er is veelbelovend onderzoek waarbij de uiteinden van het net zijn voorzien van een waterzak, waardoor de druk op de vissen afneemt en de verwondingen verminderen', illustreert Van de Vis.

Ook het bedwelmen van vissen kan helpen. Dat kan bovendien de product-kwaliteit verbeteren en het verwerkings-

“Diverse onderzoeksgroepen, onder meer in Wageningen, werken aan de ontwikkeling van bedwelmsapparatuur”

proces aan boord stroomlijnen. Diverse onderzoeksgroepen, onder meer in Wageningen, werken aan de ontwikkeling van bedwelmsapparatuur. Bedwelmen aan boord gebeurt meestal met elektriciteit. Het opstellen van een standaard voor bedwelmsapparatuur wordt door expertgroepen de komende drie jaar uitgewerkt. Dat gebeurt ook voor de pompen die makrelen uit de netten aan boord van

het schip zuigen. 'Omdat de vissen daarbij worden samengeperst kan er zuurstoftekort ontstaan, die extreem stressvol is, dus dat moet worden verbeterd.'

Welzijnsmodules

Het Catch Welfare Platform werkt vanuit het One Welfare-principe, dat zowel het milieu als het welzijn van de vissen, de consument (voedselzekerheid) en de vissers (de arbeidsomstandigheden aan boord) in ogenschouw neemt. Het platform wil daarvoor praktische handleidingen uitwerken en viswelzijnsmodules ontwikkelen voor de visserijopleidingen. Van de Vis: 'Vissers moeten aan boord geen lijstjes hoeven invullen. Ze moeten met indicatoren snel kunnen zien of het hele proces minder stress veroorzaakt. Hoe minder stress de dieren ondervinden, hoe beter ook de kwaliteit van de vis is. Ook de grotere overlevingskansen van de bijvangst die teruggaat in zee, draagt bij aan meer duurzame visserij.'

Duurzaam

Naast de visindustrie zijn ngo's in het platform vertegenwoordigd, waaronder de Marine Stewardship Council (MSC), die duurzaam gevangen vis op onafhankelijke wijze certificeert. Vissenwelzijn valt nog niet onder het MSC-keurmerk. Van de Vis: 'Ik hoop dat ze de door ons te ontwikkelen

richtlijnen over dierenwelzijn tijdens de vangst opnemen in hun eisen voor het MSC-keurmerk.'

Een van de deelnemende bedrijven, SafetyNet Technologies, dat precisie-vistechnologie ontwikkelt, verwacht veel van het platform, zegt projectleider Tom Rossiter. 'We kunnen bijdragen met onze speciale camera's. Die leveren onderwaterbeelden die direct inzichten

Eén miljoen steun

Het Catch Welfare Platform wordt gedurende vier jaar met circa een miljoen euro gesteund door het Amerikaanse Open Philanthropy. Maruscha Clarke, grant development manager van het University Fund Wageningen begeleidde het aanvraagproces bij het Amerikaanse fonds, en maakte een gelijkwaardige samenwerking mogelijk tussen WUR en de twee Noorse kennisinstellingen, via 'direct subgranting' naar de drie ontvangers.

universityfundwageningen.nl/onderzoek

aan boord opleveren over de vangst.' Een andere participant is Aquatic Life Institute uit New York, dat zich inzet voor verbetering van de levensomstandigheden van zeedieren in het wild en in kwekerijen. 'Wij

doen mee omdat er nog te weinig aandacht is voor vissenwelzijn', zegt lobbyist Christine Xu. 'In het nieuwe Catch Welfare Platform ontmoet ik nieuwe bedrijven, onderzoekers en retailers. Voor mij is het platform

over drie jaar geslaagd als we nieuw visserijmanagementbeleid ontwikkelen, waaronder vangstmethoden die minder stress en lijden opleveren voor vissen.'

www.catchwelfareplatform.com

Onderzoeksverhalen

Crowdfunding voor natuurherstel Zuid-Limburg brengt meer dan €50.000 op

De biodiversiteit in Nederland gaat hard achteruit, onder andere door versnippering van natuurgebieden. David Kleijn en Philippine Vergeer, hoogleraar respectievelijk universitair hoofddocent Plantenecologie en Natuurbeheer aan Wageningen University & Research, werken in Zuid-Limburg daarom aan een oplossing: samen met lokale stakeholders herstellen de WUR-onderzoekers verbindingzones tussen natuurgebieden in het Geuldal met kleine ingrepen in het landschap. Het University Fund Wageningen is in 2023 een crowdfundingactie gestart zodat de onderzoekers deze maatregelen kunnen financieren. Kleijn: "Op dit moment is het bijna onmogelijk om

overheidssubsidie te krijgen voor natuurgebieden buiten Natura2000-gebieden, terwijl wij denken dat er juist daar een grote inhaalslag gemaakt kan worden. Het geld van deze campagne kan het verschil maken door juist heel strategisch op bepaalde plekken die landschapselementen te herstellen en zo de biodiversiteit te verbeteren. Zo maken we van snippers natuur weer een groot natuurgebied." In 2023 is in totaal € 54.860 opgehaald voor dit project dankzij onze crowdfunding-donateurs en bijdragende stichtingen, waaronder Het Cultuurfonds Limburg, Stichting Rosas Donamus, en het Dinamo Fonds.

[crowdfunding.wur.nl](https://www.crowdfunding.wur.nl)

Farm, flock, fork

De voedselonzekeerheid in Sierra Leone is in Afrika vrijwel ongeëvenaard. Dit probleem wordt veroorzaakt door een gebrek aan goede zaden en kunstmest, hoge transport- en voedselkosten, en een gebrek aan kennis en financiële middelen bij boeren. Bovendien zijn de connecties tussen producenten, handelaren, de agro-industrie en consumenten onderontwikkeld. Dit veelzijdige vraagstuk motiveerde professor Erwin Bulte en professor Maarten Voors voor het onderzoeksproject Farm, flock, fork. Het doel is om de pluimvee-sector te transformeren, die veel groeipotentieel heeft en zowel boeren, handelaren als consumenten kan bevoordelen. De pilotfase, ondersteund door Stichting Dioraphte, richt zich op het in kaart brengen van de specifieke knelpunten en het onderzoeken welke combinatie van technische, bestuurlijke en stimulerende interventies nodig is om deze sector te transformeren.

Onderzoek naar verspreiding teken-encefalitis

Via het Fonds de Vos-Thijssen voor Vector-borne Diseases steunden wij afgelopen jaar een project over de rol van bosmuizen en geelnekmuizen bij de instandhouding en verspreiding van het teken-encefalitisvirus (TBEV) in Nederland. WUR-onderzoeker Julian Bakker bekeek samen met zijn collega's hoe bosmuizen en Grote bosmuizen als gastheren voor TBEV van elkaar verschillen. De onderzoekers hadden verwacht dat de geelnekmuizen een bekwaamere gastheer was voor TBEV in vergelijking met de bosmuis, omdat de geelnekmuizen groter is, wat de replicatie van het virus kan bevorderen. Gezien het feit dat de geelnekmuizen zijn geografische verspreidingsgebied in Nederland uitbreidt, veronderstelden ze dat de uitbreiding van deze soort een belangrijke factor zou kunnen zijn in de verspreiding van TBEV in Nederland. De onderzoekers vonden echter geen verschil in infectiegraad tussen deze twee soorten. De bosmuis en de geelnekmuizen kunnen in gelijke mate bijdragen aan de transmissiecyclus van TBEV in Nederland. Dit onderzoek heeft bijgedragen aan de publicatie van een artikel in Scientific Reports, een sub-journal van het gerenommeerde tijdschrift Nature.

Waterbeheer Boerderij van de Toekomst

In 2023 is het project 'Waterbeheer Boerderij van de Toekomst' uitgevoerd op Boerderij van de Toekomst, een faciliteit van Wageningen Research Open Teelten. Het project werd mogelijk gemaakt dankzij een particuliere donatie. Op Boerderij van de Toekomst komt alle kennis over de teelt van akkerbouwgewassen in Nederland samen en werkt WUR samen met boeren aan haalbare oplossingen voor de uitdagingen waar de landbouw voor staat. Hier worden innovatieve oplossingen ontwikkeld, getest en gedemonstreerd in een bedrijfsmatige setting. Een belangrijk aspect voor de toekomst is het omgaan met beperkte zoetwaterbeschikbaarheid. In het

toekomstige Nederlandse klimaat zal er volgens het KNMI een wateroverschot zijn in bepaalde periodes in de vorm van extreme neerslag, en daarnaast een tijdelijk watertekort door droge periodes gedurende het groeiseizoen. Watersystemen moeten zich voorbereiden op de toekomst door beter water vast te houden op allerlei schalen, van perceelniveau tot gebiedsniveau. In dit project zijn de mogelijkheden verkend voor een ondergrondse wateropslag, waarbij water (zoetwater bel) kan worden opgepompt in tijden van watertekort. Het resulterende technisch ontwerp wordt gebruikt in het vervolg traject voor de vergunningaanvraag en aanleg.

Van onderzoeken naar ondernemen

Elk jaar beginnen een handvol Wageningse wetenschappers, studenten en alumni een start-up of spin-off. Wageningen University & Research (WUR) en University Fund Wageningen willen samen innovatie stimuleren en het aantal gelanceerde start-ups en spin-offs vergroten. Maar hoe kom je van idee tot bedrijf, en hoe krijg je dat gefinancierd?

Dit verhaal is eerder verschenen in Wageningen World 2|2023. Tekst: Tanja Speek

Innovaties tonen pas hun waarde als ze worden toegepast. Wageningen University & Research investeert daarom jaarlijks zo'n 1,5 miljoen euro in onder meer vakken en opleidingsprogramma's op het gebied van ondernemerschap, in ondersteuning van spin-off-ontwikkelprogramma's en in het toekennen van beurzen.

WUR-studenten, promovendi en pasafgestudeerden kunnen daarnaast terecht bij Starhub Wageningen, een programma voor onder meer het ontwikkelen van ondernemerscompetenties. Onderzoekers kunnen ondersteuning vinden bij StartLife een nationaal programma voor startende en gevorderde ondernemers in de voeding en landbouw. Jaarlijks stappen vele

tientallen studenten, promovendi en onderzoekers met hun ideeën naar een van de programma's. Toch stranden start-ups nog vaak in de fase van idee tot een werkend prototype of

dienstverleningsconcept, onder meer door gebrek aan financiering. Ze zijn nog niet interessant voor investeerders, die liever beleggen in bedrijven met klinkende resultaten.

Draag bij aan ons nieuwe Wageningen Impact Catalyst Program!

Het blijkt een uitdaging voor startende ondernemers om in de prilste ideefase financiële ondersteuning te vinden. Het is lastig om een lening te krijgen, of je bedrijf is nog niet interessant genoeg voor investeerders. University Fund Wageningen helpt om dit programma verder van de grond te krijgen en werft daarvoor (grote) giften. Financiële support moet uitkomst bieden in de

kraamkamerfase, om bijvoorbeeld het verdienmodel verder te kunnen ontwikkelen, om een prototype te ontwikkelen en om kennis op te doen. We gaan graag in gesprek met lezers die een bijdrage willen leveren aan dit programma, financieel of met kennis en ervaring!

universityfundwageningen.nl/ondernemerschap

Luc Scheres, CTO van Surfix Diagnostics, opgericht in 2011

“Het binnenhalen van nieuwe financiering is een groot deel van ons werk. Het ondernemen zit echt in me”

‘Ik startte met Surfix in 2011, ten tijde van de financiële crisis. StartLife, de ‘incubator & accelerator’ voor start-ups, stond nog in de kinderschoenen, dus het landschap voor startende ondernemers was toen nog heel anders. Er waren veel minder ondersteunende programma's, minder mogelijkheden voor startfinanciering en weinig andere academici die de stap durfden te zetten.’

‘Ik was in 2010 bij de vakgroep Organische Chemie gepromoveerd op een onderwerp over nanocoatings, en deed daarna een postdoc aan de TU Eindhoven. Maar het ondernemen

trok me. Na mijn promotie kwam ik al snel met twee ervaren ondernemers in gesprek, strategische investeerders. Bij investeerders gaat het meestal vooral om de winst op hun financiële bijdrage. Strategische investeerders zijn partijen die hun portfolio willen uitbreiden of die zelf profijt hebben van de techniek die je met je bedrijf wil gaan ontwikkelen. Zij hebben in mijn bedrijf geïnvesteerd en me daarnaast enorm geholpen met hun kennis van ondernemen. Met alles: administratie, verzekeringen, websites, personeelsbeleid. Ik mocht ze 24/7 bellen voor vragen.’

‘Surfix begon als bedrijf dat nanocoatings aanbrengt op materialen, zoals eiwitafstotende lagen, of juist als een soort lijm voor het binden van biomoleculen op een biosensor voor het maken van een lab on a chip. Inmiddels hebben we ons gespecialiseerd in het ontwikkelen van nieuwe diagnostiek op basis van fotonica, detectie met licht. Onze nanocoatings zijn nog steeds essentieel. Inmiddels ben ik niet meer CEO, uiteindelijk ben en blijf ik een techneut, dus die taak heb ik uitbesteed aan iemand anders. Ik ben nu technisch directeur. Het binnenhalen van nieuwe financiering is een groot deel van ons werk. Het ondernemen zit echt in me.’

Niek Savelkoul, CEO van Scope Biosciences, opgericht in 2019

‘Bij Scope Biosciences maken we diagnostische tests die je op locatie snel kunt uitvoeren. Bijvoorbeeld om ziektes in gewassen aan te tonen. Het plan kwam op na een potje squashen in de Bongerd, met drie andere alumni die ik kende van onze deelname aan iGEM, een studentencompetitie in de biotechnologie. Toen werkten we ook al aan diagnostische tests, maar voor infectieziekten bij mensen.’

Eén van de teamleden ging aan de slag als promovendus bij Microbiologie. Daar lopen ze voorop met onderzoek naar de CRISPR-Cas-techniek, waarmee je efficiënt en secuur DNA kan knippen en plakken. Ineens zagen we de mogelijkheid om daarmee veel sneller en nauwkeuriger dan voorheen mogelijk was diagnostische tests uit te voeren. We zijn gaan praten met StartLife, over het opstarten van een bedrijf. Daar hebben we veel geleerd. Onder meer over het regelen van financiering.’

‘Die eerste jaren zijn er veel spannende momenten geweest of we het financieel wel voor elkaar zouden krijgen. We kregen al snel geld via de Call for Innovations, een initiatief vanuit de Agrotechnology & Food Sciences Group van WUR om de haalbaarheid

van start-ups te onderzoeken. Hiermee konden we kosten zoals inkomen en laboratoriumkosten voor de eerste paar maanden dekken. Twee van ons gingen in het lab aan de slag om uit te zoeken of ons idee technisch mogelijk was, twee volgden het incubatorprogramma voor studenten en pasafgestudeerden van StartHub.’

“Het geld gaf vooral vertrouwen richting de investeerders die we aan het werven waren”

‘Zes maanden na onze start konden we voor het eerst champagne toosten. Een aantal zaken kwam samen. We ontdekten dat ons idee om een specifiek type crispr te gebruiken voor diagnostiek werkte en dat we er een patent op konden indienen. Daarnaast kregen we financiering vanuit de NWO Take Off Grant. In 2021 wonnen we ook de AtlasInvest Entrepreneurship Grant, een prijs van University Fund Wageningen van 35 duizend euro. Met het geld konden we doorgaan, maar het gaf vooral ook vertrouwen richting de investeerders die we aan het werven waren.’

Dimitris Karefyllakis, CEO van Time-travelling Milkman, opgericht in 2020

‘Bij de Time-travelling Milkman maken we plantaardige zuivelvervangers romiger. Er is veel aandacht voor de eiwitten in deze producten, maar het is het vet erin dat het romig maakt. Wij weten die vetdruppels na te maken uit Europese zaden, zoals zonnebloemzaden.’

‘Het bedrijf bouwt voort op mijn promotieonderzoek. Ik was toen al bezig met wat ik daarna wilde doen. Misschien een postdoc of een baan bij

een groot bedrijf. Maar ik voelde dat ik meer impact kon hebben door een start-up voor dit product te beginnen. Ondernemen is echt iets anders. Dat je daarvoor veel nieuwe vaardigheden te leren hebt, trok me erg aan.’

‘We kregen via StartLife een lening van 10 duizend euro met fijne voorwaarden, zoals een lage rente en pas na twee jaar beginnen met terugbetalen. Daarna volgde een subsidie van 55 duizend euro van Eurostars, een Europees

programma voor innovatie bij mkb-bedrijven, en later nog een beurs van 40 duizend euro vanuit NWO. Dat hielp ons om de eerste stappen te zetten. Ik kon er een collega van in dienst nemen en bijvoorbeeld experts inhuren die me hielpen met financieel en juridisch advies.’

‘Inmiddels hebben we ook een beurs binnen van 925 duizend euro, vanuit de regio OostNederland. Daarmee hebben we kunnen investeren in het opschalen van onze productie. Je leert bij programma’s als StartHub om klein te beginnen en je ideale klant van

“Je leert om klein te beginnen en je ideale klant van dat moment voor je te zien”

dat moment voor je te zien. Voor ons was dat bijvoorbeeld het inmiddels beroemde restaurant De Nieuwe Winkel uit Nijmegen. Daar koken ze volledig plantaardig, onder meer met gewassen uit lokale voedselbossen. Ze hebben twee Michelinsterren. Natuurlijk hopen we op grotere klanten, zoals Unilever, om echt impact te kunnen maken. Maar het kost tijd voor dergelijke grote partijen een klein bedrijf vertrouwen.’

De verkorte jaarrekening geeft een beeld van de baten en lasten van de stichting over het jaar 2023.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

De jaarrekening van de stichting is opgesteld conform richtlijn RJ 650 "Fondsenwervende instellingen" van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen de nominale waarde. De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen beurswaarde. Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, waar nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt in reserves en fondsen. De continuïteitsreserve is bestemd voor het garanderen van de continuïteit van de organisatie. De bestemmingsfondsen zijn een afgezonderd deel van het vastgelegd vermogen, waarvan de bestedingsmogelijkheden in overleg met gevers zijn bepaald.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Rekening houdend met de waarderingsgrondslagen wordt het resultaat bepaald als het verschil

tussen enerzijds de baten uit eigen fondsenwerving, uit acties van derden en de overige baten en anderzijds de bestedingen in het jaar. Tenzij anders vermeld worden de baten en lasten verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Controleverklaring

De jaarrekening is samengesteld door Verenigingen Beheer Nederland B.V. De jaarrekening is beoordeeld en voorzien van een controleverklaring door Schuurman & de Leeuw Accountants te Wageningen. De strekking van de controleverklaring is als volgt: "Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting University Fund Wageningen per 31 december 2023 en het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 650 'Fondsen-wervende instellingen'."

[universityfundwageningen.nl/jaarrekening](https://www.universityfundwageningen.nl/jaarrekening)

Balans per 31 december 2023

Activa	
Financiële Vaste Activa	2.787.372
Vorderingen	78.147
Liquide middelen	4.400.235
Totaal	7.265.754
Passiva	
Stichtingskapitaal	552.731
Continuïteitsreserve	680.952
Bestemmingsfondsen	5.967.131
Kortlopende schulden	64.940
Totaal	7.265.754

Verloop fondsen

Fondsen op naam	
Saldo per 1 januari	2.024.999
Bij: Ontvangen donaties	2.834.415
Bij: Rente	2.969
Af: Uitgaven	-570.765
Saldo per 31 december	4.291.617
Reguliere giftenwerving	
Saldo per 1 januari	619.713
Bij: Ontvangen donaties	561.125
Af: Uitgaven	-538.496
Saldo per 31 december	642.342
Fundamental Change en overige WUR projecten	
Saldo per 1 januari	2.610.242
Bij: Ontvangen donaties	3.027.522
Af: Uitgaven	-4.604.592
Saldo per 31 december	1.033.172

Staat van baten en lasten over 2023

Baten	
Baten van particulieren	1.368.157
Baten van bedrijven	248.438
Baten van andere organisaties zonder winststreven	5.078.053
Baten in natura	784.878
Totale baten	7.479.526
Lasten	
Besteed aan doelstellingen	
Fondsen op naam	570.765
Food for Thought	46.468
Reguliere giftenwerving	538.496
Fundamental Change en overige WUR projecten	4.604.592
Totaal besteed aan doelstellingen	5.760.321
Wervingskosten uit baten in natura	784.878
Beheer en administratiekosten voor rekening UFW	136.119
Totale lasten	6.681.318
Financiële baten en lasten	132.135
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	930.344
TOEVOEGING/ONTTREKKING AAN:	
Bestemmingsfonds Fondsen op naam	2.266.619
Bestemmingsfonds Food For Thought (FFT)	-46.468
Bestemmingsfonds Reguliere Giftenwerving	22.629
Bestemmingsfonds Fundamental Change en overige WUR projecten	-1.577.069
MUTATIE CONTINUÏTEITSRESERVE	264.633

Steun een doel binnen het Universiteitsfonds Wageningen

Het University Fund Wageningen beheerde in 2023 26 fondsen op naam die bijdragen aan het stimuleren van talent en het mogelijk maken van baanbrekend onderzoek en innovatief ondernemerschap binnen Wageningen University & Research.

Via deze verschillende fondsen krijgen studenten, (jonge) onderzoekers en alumni van Wageningen University & Research bijvoorbeeld de kans om (internationale) ervaring op te doen en hun positie op de arbeidsmarkt versterken, en kunnen internationale studenten in Wageningen studeren met een studiebeurs. Elke donateur die een fonds op naam opricht, mag daarvoor zelf een doel kiezen, zolang deze binnen de algemene doelstelling van University Fund Wageningen past. Ontdek alle huidige fondsen op naam (anno 2024).

Talent

Anne van den Ban Fonds

Stelt veelbelovende studenten uit ontwikkelingslanden in staat een opleiding aan WUR te volgen.

Dairy Science & Technology Fellowship

Stimuleert studenten om de MSc-specialisatie Dairy Science & Technology te volgen.

Fonds Niels Smith

Geeft ieder jaar een jonge talentvolle topsporter een extra 'zetje' zodat ze hun passie kunnen combineren met hun studie.

Future Animal Nutrition Africa (FANA) Fund

Biedt Afrikaanse studenten de mogelijkheid een MSc-studie te volgen in Wageningen op het gebied van diervoeding.

Gijsbert Oomen Fonds

Ondersteunt Indonesische studenten in het bekostigen van hun MSc-studie aan WUR.

LEB Travel Fund

Subsidie voor internationale activiteiten van Wageningse promovendi.

Leniger Bruin Kühn Fonds

Maakt studiebeurzen voor mid-career professionals uit Latijns-Amerika mogelijk voor vakken over levensmiddelentechnologie en voedselveiligheid aan WUR.

Louise O. Fresco Fonds

Geeft financiële steun aan studenten in overmachtssituaties.

Marina van Damme Fonds

Ondersteunt getalenteerde vrouwelijke WUR alumni bij een volgende stap of wending in hun loopbaan.

Middelhoven Fonds

Stelt studenten en medewerkers in staat binnen het vakgebied microbiologie een stage of een studiereis naar buitenland bekostigen.

Nico Buisman Fonds

Maakt studiebeurzen mogelijk in de milieutechnologie.

Paul Speijer Fonds

Biedt Afrikaanse studenten de mogelijkheid om een MSc-studie Plantenwetenschappen in Wageningen te volgen.

Pavlos Condellis Fonds

Verstrekt onderwijsbeurzen aan excellente Griekse studenten om een MSc-opleiding aan WUR te volgen.

Van Rumpt Scholarship Fund

voor studenten MSc-Biosystems Engineering uit ontwikkelingslanden.

Onderzoek

Huub en Julienne Spiertz (HJS) Fonds

Investeert in jonge agrobiologen en gewasdeskundigen om onderzoek in deze velden te bevorderen, met name in duurzame voedselproductie.

Lucie Timmermans Fonds

Ondersteunt de ontwikkeling van jonge vrouwelijke onderzoekers aan WUR op het gebied van experimentele zoölogie, dierlijke celbiologie, entomologie en dierfysiologie.

Storm – van der Chijs Fonds

Stimuleert en ondersteunt vrouwelijke wetenschappers van WUR in hun werk en loopbaan.

Fonds de Vos – Thijssen voor Vector Borne Diseases

Geeft financiële ondersteuning aan wetenschappelijk onderzoek en onderwijs naar de bestrijding van humane en dierlijke ziekten die door vectoren worden overgedragen.

Rob Goldbach Fonds

Bevordert de Wageningse virologie in brede zin om virusziekten van planten en dieren te voorkomen en te bestrijden.

Neys – van Hoogstraten Fonds

Steunt sociaaleconomisch onderzoek naar voedsel- en voedingszekerheid in Azië.

Overig

Fonds Wageningen Ambassadors

Groep prominente WUR alumni die met de inzet van hun netwerk, ervaring en financiële middelen een brug willen slaan tussen WUR en de samenleving.

KLV Fonds

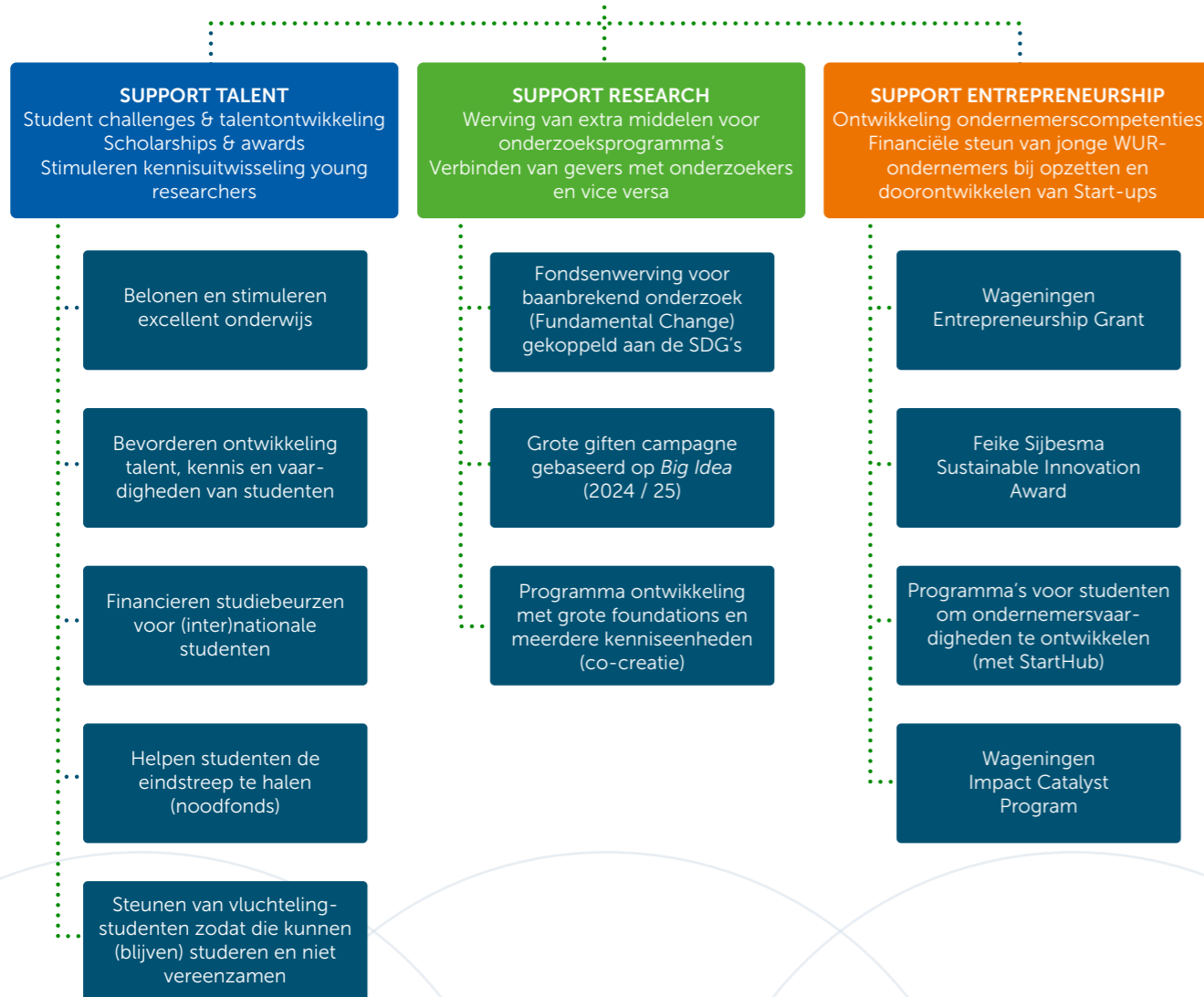
Richt zich op de financiële ondersteuning van eenmalige activiteiten en nieuwe initiatieven die alumni helpen hun kennis en kunde in de WUR domeinen te versterken.

Heeft u interesse om zelf een fonds op naam in te stellen of wilt u meer weten over onze huidige fondsen op naam?

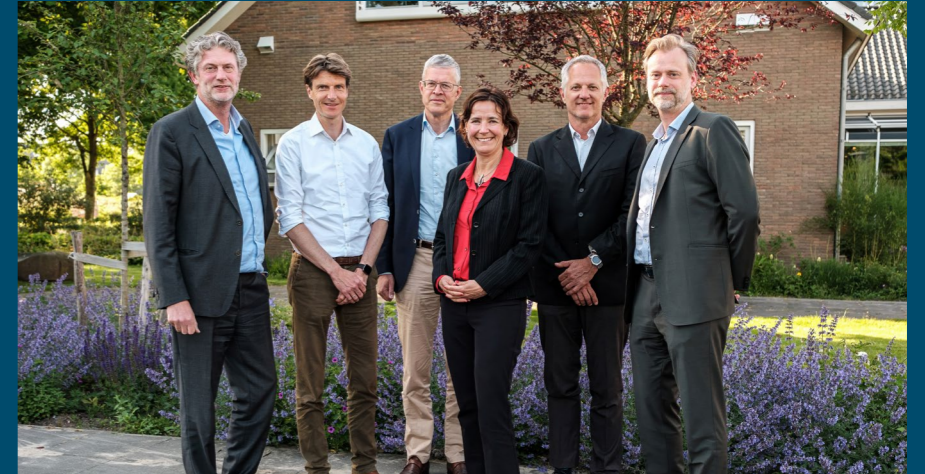
Kijk dan op universityfundwageningen.nl/fondsopnaam

UNIVERSITY FUND WAGENINGEN

Bestuur UFW

- Jacqueline Pieters-Zetsma** - voorzitter
- Willem de Feijter** - penningmeester
- Sebastiaan Berendse** - lid
- Wouter Hendriks** - lid
- Harry Paul** - lid
- Drees Peter van den Bosch** - lid

Team

- Lies Boelrijk** - Directeur en Fondsenwerfer Major Donors
- Stacey Buscher-Brown** - Relatiemanager Trusts & Foundations
- Fanny Castel** - Relatiemanager Trusts & Foundations
- Maruscha Clarke** - Grant Development Manager Trusts & Foundations
- Daniëlle Grashuis** - Relatie- & Eventmanager
- Florie de Jager-Meezenbroek** - (interim) Relatiemanager Trusts & Foundations
- Marleen Kesting** - Database-medewerker
- Esther Kloppenberg-Fakkert** - Financieel Beheerder
- Florence Taaka** - Relatiemanager Trusts & Foundations

- Sacha Tijmstra** - Communicatieadviseur
- Harry Verwaaijen** - Relatiemanager Particuliere Giften en Nalatenschappen

- Anne Zaal** - Coördinator Toekenningen & Bestuurszaken
- Jelte Zeilstra** - Controller

Wij staan voor
een gezonde en
leefbare toekomst
op aarde

Wij dragen
aantoonbaar
bij aan een
duurzamere
wereld

Dat doen
we vanuit onze
rijke historie
van bijna
75 jaar

Door bijzondere
gevers te
verbinden met
bijzondere
WUR-talenten en
onderzoek

Door buiten de
gebaande paden
nieuwe wegen te
vinden om het verschil
te maken

Door
oplossingen te
zoeken voor de
maatschappelijke
uitdagingen van
vandaag

Door
wetenschappelijk
talent en
ondernemerschap
te stimuleren

Met
filantropische partners
die onmisbaar zijn voor
het vervullen van onze
missie en die met
waardevolle giften
betekenisvol werk
mogelijk maken

Wij gaan met de gevers
in gesprek over hun
drijfveren en motivaties,
want we hechten aan een
persoonlijke band met
onze relaties, die samen
met ons het verschil willen
maken

→ **Welkom bij
University Fund
Wageningen!**